

Budget

DATUM: 2022-12-08
AVDELNING: Avd. för verksamhetssupport, Stabsavdelningen

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2022-01323

Budget för Riksbanken 2023

1. Inledning

Enligt 10 kap 2 § i riksbankslagen ska direktionen varje år före utgången av december månad fastställa en budget för Riksbankens förvaltningsverksamhet under det följande räkenskapsåret. Direktionen ska lämna budgeten till riksdagens finansutskott, Riksrevisionen och fullmäktige för kännedom. Riksbankens räkenskapsår är kalenderår.

Driften av banken finansieras framför allt genom tillgångsförvaltningens (inklusive penningpolitisk inlåning) avkastning, men den posten inkluderas inte i Riksbankens budget. Det gör däremot bland annat de intäkter Riksbanken erhåller i form av avgifter för betalningssystemet RIX och intäkter från kontanthantering. Fullmäktige lägger förslag och riksdagen beslutar om disposition av Riksbankens vinst.

I ett separat dokument "Internbudget och uppföljningsplan 2023" presenteras budgeten fördelad på intäkter och kostnader per kostnadslag, avdelning och verksamhetsområde.

2. Sammanfattning

Resursramen för 2023 ska genomsyras av återhållsamhet och konsolidering då stora resursökningar har gjorts senaste åren. Trots det, finns det behov av förstärkning i form av nya resurser inom områdena beredskap, betalningar och IT, bland annat till följd av utökat ansvar och nya uppdrag i ny riksbankslag. Men det är ändå tydligt att Riksbanken är – och kommer fortsättningsvis att vara – en liten centralbank i ett internationellt perspektiv.

Detta budgetdokument syftar till att beskriva budgeten och utvecklingen för Riksbankens intäkt- och kostnadsposter mer i detalj. Förslaget till budget för förvaltningsintäkter 2023 uppgår totalt till 245 mkr (245 i budget 2022). Förslaget till kostnadsbudget 2023 uppgår till 1 493 mkr (1 310). Direktionens budgetram till ledningsgruppen 2023 uppgår till 1 175 mkr (1 139). I personalramen för 2023 innehåller budgeten personalresurser motsvarande 455 årsarbetare, exklusive tillfälliga förstärkningar för ökad inlösenhantering efter sedel- och myntutbytet (8 årsarbetare). Ramen innebär en ökning jämfört med 2022 (436 och 8 tillfälliga för inlösen).

Investeringsplanen 2023 summerar till totalt 180 mkr (173). Ökningen av kostnadsbudgeten och personalramen har sin bakgrund i den utveckling som beskrivs kort nedan och i verksamhetsplanen.

3. Budgetförslag

Med Riksbankens höga grad av självständighet följer ett ansvar att hushålla effektivt med resurserna. Riksbanken följer fortsatt den Strategiska plan¹ som direktionen beslutade om i december 2018 och som gäller till utgången av 2023. Den grundar sig på globala trender och strukturella förändringar som påverkar hela Riksbankens verksamhet – såväl betalningsmarknaden, finansiell stabilitet som penningpolitiken, områden som hänger mycket nära samman.

Inför det sista året med den strategiska planen råder ett utmanande omvärldsläge som påverkar verksamhetens inriktning och fokus: en pandemi vars konsekvenser fortfarande är påtagliga, Rysslands pågående invasion av Ukraina och en global inflation som stigit snabbt till nivåer som inte setts på decennier samtidigt som tillväxtutsikterna försämras och stabilitetsriskerna ökar. Utvecklingen stärker ytterligare behovet av att Riksbanken för att uppfylla sitt uppdrag, behöver vara *nyttänkande* kring hur verksamheten bedrivs och ha en *hög beredskap* för att hantera oförutsägbara händelser och nya risker.

Den 1 januari träder den nya riksbankslagen ikraft. Även om den nya lagen i grova drag innebär att Riksbankens huvuduppgifter är desamma som under den tidigare lagen, så medför den vissa förändringar. Lagen utökar bland annat Riksbankens mandat när det gäller ansvar för kontanthantering och krisberedskap samt förstärker granskningen av Riksbanken. Utöver ny lag får Riksbanken vid årsskiftet en ny ledning och sedan oktober ett nytt Riksbanksfullmäktige.

Arbetet med att anpassa verksamheten till den nya lagen har pågått intensivt under året. Under 2023 övergår fokus från förberedande arbete till att genomföra förändringar, axla nya uppgifter och att följa upp så att verksamheten bedrivs i linje med den nya lagen. Därutöver kommer arbete för att fortsätta att stärka vår beredskap att prioriteras upp ytterligare, för att ha en god förmåga att upprätthålla verksamheten under fredstida kriser såväl som vid höjd beredskap. Inte minst till följd av Riksbankens utökade ansvar för att leda och samordna arbetet för att allmänheten ska kunna genomföra betalningar under fredstida krissituationer och vid höjd beredskap. Därtill kommer verksamhetens utvecklingsarbete att fokusera på bland annat fortsatt genomförande av pågående infrastrukturprojekt för betalningar och fortsatt utveckling av E-kronan. Policyanalys utifrån rådande ekonomiska förhållanden med en hög inflation och stigande räntor som skapar utmaningar för såväl prisstabilitetsmålet som stabiliteten i det finansiella systemet. Dessa utmaningar kräver också en ökad satsning på kommunikation och särskilt den digitala kommunikationen. Under 2023 ska även en ny strategisk plan tas fram. Därtill är Riksbankshuset i stort behov av renovering och underhåll och många av dessa aktiviteter beräknas pågå under flera år.

¹ <https://www.riksbank.se/sv/om-riksbanken/styrdokument/strategisk-plan/>

Efter decennier av minskad personalstyrka, har Riksbanken vuxit de senaste åren, även om vi fortfarande är en liten centralbank i ett internationellt perspektiv. Mot bakgrund av ovan satsningar finns det för 2023 behov av ytterligare förstärkning i form av nya resurser inom vissa verksamhetsområden, till följd av utökad ansvar och nya uppdrag i den nya riksbankslagen. Ett sådant område är beredskap som behöver stärkas upp både vad gäller intern krisberedskap, kontinuitet och totalförsvarsplanering. Ett annat område är betalningar där kritisk verksamhet behöver säkras, stora utvecklingsaktiviteter ska ha framdrift för att framtidssäkra betalinfrastrukturen. För att stödja verksamheten inom båda dessa områden krävs dessutom nya IT-resurser. Detta är områden som Riksbanken har prioriterat under de senaste åren och där resurssatsningar redan har gjorts men som kräver fortsatt ökade resurser.

Beredskapsområdet prioriteras ytterligare under 2023 och en del av det ökade resursbehovet ligger därmed inom denna prioritering. Arbetet kommer att fokusera dels på Riksbankens utökade ansvar för betalningar i den nya riksbankslagen och dels aktiviteter som bidrar till ökad förmåga att upprätthålla Riksbankens samhällsviktiga verksamhet under fredstida krissituationer och höjd beredskap. Detta inkluderar t.ex. aktiviteter för att ytterligare stärka skyddet mot cyberhot, i det finansiella systemet och i den egna IT-miljön såväl som att säkerställa en hög operationell och finansiell beredskap.

På området betalningar måste de redan påbörjade initiativen kring Riksbankens infrastruktur för betalningar ska fortsätta – bland annat migreringen av Swish till RIX-INST, förberedelser för införande av en ny meddelandestandard (ISO20022), det pågående e-krona-projektet, fördjupad analys av framtidens RIX-system samt fortsätta arbetet med att utveckla en lösning för gränsöverskridande betalningar. I enlighet med den nya lagen fortsätter arbetet med nya kontantdepåer.

Andra områden, såsom penningpolitiken, stabilitetsanalysen och tillgångsförvaltningen, möter också stora utmaningar, inte minst till följd av inflationsutvecklingen och globalt stigande räntor som utmanar det finansiella systemets motståndskraft, men det är områden som stärkts sedan tidigare och som nu hanterar nya utmaningar med omprioriteringar inom befintlig bemanning.

Detta återspeglas i verksamhetsplanen som innebär en ambitiös färdplan för områden där vi behöver göra större förflyttningar. För mer information om planerad verksamhetsutveckling, se "Riksbankens verksamhetsplan 2023" (dnr 2022–01323).

Förslaget till kostnadsbudget för 2023 uppgår totalt till 1 493 mkr (1 310 i budget 2022), varav inköp av sedlar och mynt 131 mkr (21). I direktionens budgettram till ledningsgruppen behandlas vissa kostnader och intäkter separat. Det gäller budgeterade inköp av sedlar och mynt samt omkostnader till följd av sedel- och myntutbytet åren 2015-2016 om totalt 139 mkr, kostnader som beräknas finansieras av RIX-avgifter 175 mkr och intäkter från SIDA 4 mkr.

Grunden för att behandla vissa kostnader separat är att externt finansierade kostnader, temporära kostnader samt kostnader som uppvisar stora fluktuationer inte skall påverka övrig verksamhetsutveckling. Det gäller driften av RIX och teknisk assistans för att de är externt finansierade (av avgifter respektive genom avtal med SIDA) och kostnader för inköp av sedlar och mynt (som uppvisar stora fluktuationer) och övriga kostnader för genomförandet av sedel- och myntutbytet (för att de är temporära).

Budgetramen för 2023, utifrån denna modell, fastställs till 1 175 mkr (1 139) och innebär en ökning med ca 3 procent jämfört med motsvarande budget för 2022.

Förändringarna kommenteras per kostnadslag nedan.

Förslag till intäktsbudget, förvaltningsintäkter 2023

Intäktsbudgeten för 2023 för andra intäkter än de som härrör från tillgångsförvaltningen uppgår till 245 mkr (245), se tabell nedan:

Mkr	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023
Betalningssystemavgifter	129	138	142	175
Kontanthantering	55	15	29	13
Ersättningar SIDA	2	4	2	4
Utdelningar	110	50	64	50
Ränteintäkter personallån	1	2	1	1
Räntekostnader kontantdepåer	-	-	-8	-35
Skrotförsäljning	-	35	0	35
Övrigt	2	1	2	2
Summa förvaltningsintäkter	299	245	232	245

Intäkterna för betalningssystem avser avgifter för deltagare i RIX. Systemet ska täcka sina kostnader. Den budgeterade intäkten om 4 mkr från SIDA utgörs av ersättning för teknisk assistans. Posten utdelningar, som avser utdelning från Riksbankens innehav av aktier i BIS, budgeteras för 2023 totalt till 50 mkr. Ränteintäkter personallån avser den ränta de anställda betalar på sina lån hos Riksbanken². Räntekostnader kontantdepåer avser ersättning till bankerna för att behålla kontanter i egen depå enligt särskilda regler. Ersättningen till bankerna ingår här bland förvaltningsintäkter eftersom den i andra sammanhang redovisas som en del av ett så kallat förvaltningsräntenetto, en samlingspost för alla ränteintäkter och räntekostnader som inte härstammar från tillgångsförvaltningen. När reporäntan var noll eller negativ betalades ingen räntekostnadsersättning för kontantdepåer. Skrotförsäljningen avser försäljning av mynt som återlämnats till Riksbanken.

² Avser kvarvarande lånestock, anställda erbjuds sedan 2016 inte längre att ta personallån i Riksbanken.

Förslag till kostnadsbudget 2023

Förslaget för 2023 innebär en total kostnadsbudget om 1 493 mkr. Budgeten för 2022 var 1 310 mkr och prognosen för utfallet 2022 är 1 155 mkr, se tabell nedan:

Mkr	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023
Personalkostnader	-546	-627	-588	-665
Övriga administrationskostnader	-441	-590	-480	-623
Avskrivningar	-65	-72	-66	-74
Summa förvaltningskostnader exkl. inköp sedlar och mynt	-1 052	-1 289	-1 134	-1 362
Sedel- och myntinköp	-6	-21	-21	-131
Summa förvaltningskostnader	-1 058	-1 310	-1 155	-1 493

BUDGETRAM

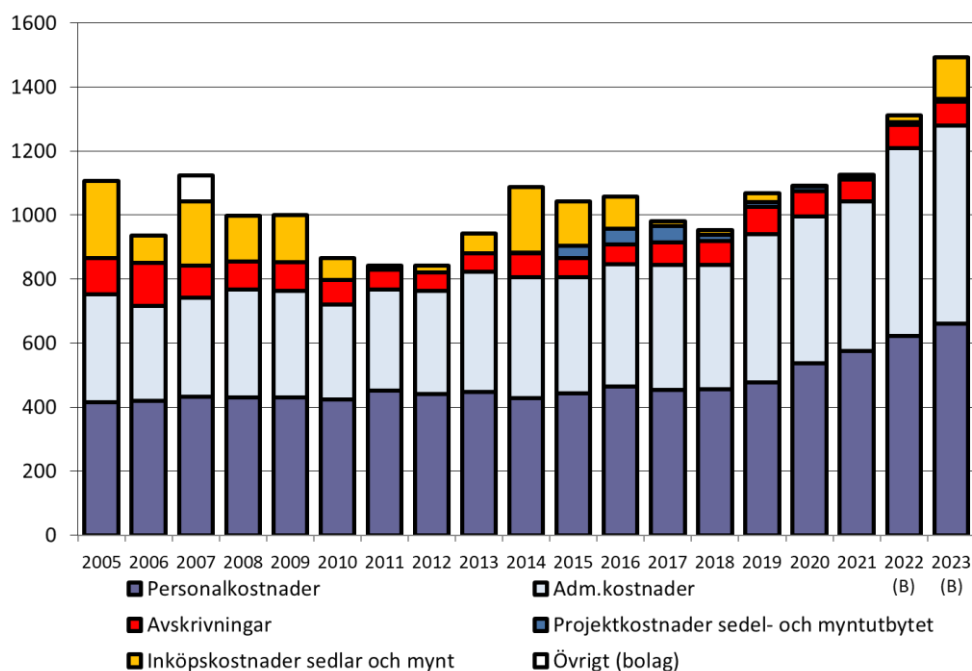
Summa förvaltningskostnader exkl. inköp sedlar och mynt	-1 052	-1 289	-1 134	-1 362
Avgår sedel-/myntutbytet	-8	-8*	-6	-8*
Avgår finansierat av RIX-avgift	-129	-138	-142	-175
Avgår finansierat av SIDA	-2	-4	-2	-4
BUDGETRAM	-913	-1 139	-984	-1 175

* Personalkostnader 5 mkr (5 mkr) och övriga administrationskostnader 3 mkr (3 mkr).

Prognosen för de kostnader som ingår i ramen för 2022 (då alltså både sedel- och myntinköp och kostnader för sedel- och myntutbytet exkluderats) ligger 155 mkr under budgetramen (984 mkr jämfört med 1 139 mkr). Personalkostnaderna är huvudsakligen lägre för att planerade personalökningar under 2022 skett i något långsammare takt än planerat samt en ökad personalomsättning. Administrationskostnaderna är lägre under 2023 för BIS innovation hub, E-kronan, IT-tjänster och fastighetskostnader som antingen uteblivit eller förskjutits till 2023. Resekostnaderna har också varit lägre till följd av pandemin, men väntas öka under 2023.

Utveckling av Riksbankens reala förvaltningskostnader

Utvecklingen över tiden för Riksbankens reala förvaltningskostnader presenteras i diagrammet nedan tillsammans med budget 2022, prognos 2022 och budget 2023 (mkr, årsmedelvärden jämfört med KPIF i oktober 2022):

I bilaga 1 finns en sammanställning av budgetförslaget på mer detaljerad nivå. I bilaga 2 presenteras kostnadshistorik i siffror. Förändringarna inom respektive budgetpost förklaras mer utförligt nedan.

Personalkostnader

Kostnaden för personal omfattar löner, sociala avgifter, pensioner, förmåner, sjuk- och hälsovård, utbildning, personalrepresentation samt rekrytering.

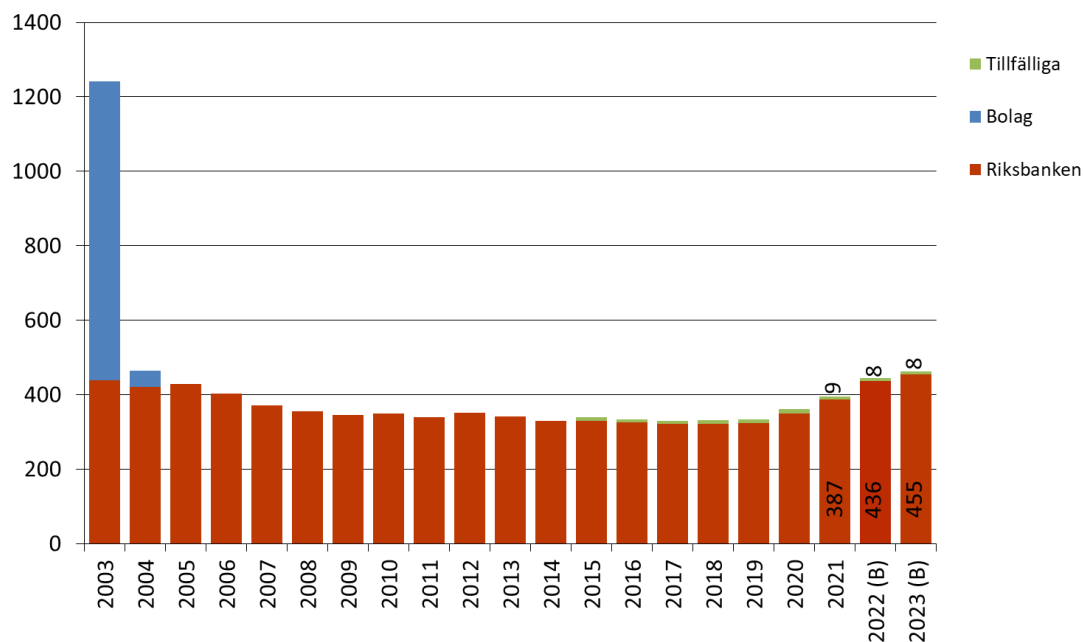
Budgeten för personalkostnader 2023 ökar jämfört med budget 2022 med 38 mkr eller 6 procent. Personalkostnaderna ökar huvudsakligen till följd av planerade nyrekryteringar för att genomföra Riksbankens strategi. Därutöver budgeteras för årlig lönerrevision och ökade pensionskostnader. Budgeten för grundlöner är efter avdrag för beräknade vakanta tjänster.

Utveckling av personalresurser

Den budgeterade personalramen för 2022 var i snitt 436 årsarbetare plus 8 tillfälliga för genomförande av sedel- och myntutbytet. För 2022 prognostiseras helårsutfallet bli ca 20 årsarbetskrafter lägre än plan, vilket huvudsakligen beror på personalomsättning och att planerade rekryteringar skett i något långsammare takt än planerat. För 2023 planeras antalet årsarbetare i snitt vara 455 med tillägg för 8 tillfälliga årsarbetare för sedel- och myntutbytet. Ökningen av årsarbetskrafter är huvudsakligen en följd av de satsningar som beskrivits ovan och i verksamhetsplanen. I ökningen av årsarbetskrafter 2023 ingår beslutade tjänster 2022 som var planerade att rekryteras under året och som

i 2023 års budget ingår som helårsarbetskrafter. Av ökningen i antalet tjänster mellan 2022 och 2023 sker 6 på avdelningen för IT och digitalisering, 6 på avdelningen för betalningar och 4 på avdelningen för verksamhetssupport.

Utveckling av antal årsarbetare

Administrationskostnader

I kostnadsgruppen ingår kostnader för information, extern representation, transport, resor, konsultuppdrag, IT-drift, övriga externa tjänster, ekonomipris, kontors- och fastighetsdrift samt övrigt.

Budgeten för administrationskostnader 2023 ökar jämfört med budget 2022 med 33 mkr eller 6 procent. Under 2023 ökar framförallt kostnader för IT-drift, drift av depåer och fastighetskostnader.

- Inom kostnadsgruppen "Information och extern representation" är förslaget till budget 9 mkr vilket är i nivå med 2022 års budget.
- För "Transport och resor" beräknas kostnaderna till 24 mkr vilket är 5 mkr högre än 2022 års budget. Ökningen beror till stor del på ökade transporter av sedlar.
- Budgeten för "konsultuppdrag" beräknas till 126 mkr, vilket är 3 mkr lägre än budgeten för 2022. Kostnaderna 2023 avser främst E-krona, IT-konsulter och konsulter inom fastighet för förstudier avseende beredskap och underhåll.
- "Övriga externa tjänster" budgeteras till 154 mkr vilket är 2 mkr högre än föregående års budget. I budgeten ingår 16 mkr för BIS innovation hub som öppnades i Stockholm under 2021 och som Riksbanken är med och finansierar.

- "IT-driften" består huvudsakligen av licenser och IT-tjänster. Budgeten är 196 mkr vilket är 16 mkr högre än föregående år. Ökningen beror på att verksamheten växer vilket leder till en utökning av volymen köpta IT-tjänster, modernisering av tekniska lösningar samt en utökning av köpta cybersäkerhetstjänster.
- Budgeten för "Ekonomipriset" utgörs av själva prissumman om 10 mkr samt en administrationsavgift till Nobelstiftelsen om 10,5 mkr. Totalt 20,5 mkr vilket är i nivå med 2022 års budget.
- Kostnaderna för "kontors- och fastighetsdrift" beräknas till 80 mkr, vilket är 12 mkr högre än 2022. Ökningen beror huvudsakligen på ökade hyreskostnader för depåer och ytterligare kontorslokaler. Det pågår en utredning om riksbankens eventuella behov av kontorsyta utanför huvudkontoret alternativt behov av temporära kontorsytor för att anpassa huvudkontoret.
- Övriga administrationskostnader består normalt främst av föreningsavgifter, tidskrifter och lämnade bidrag. Föreslagen budget 2023 är 14 mkr, vilket är 1 mkr mer än 2022.

Avskrivningar

I kostnadsgruppen ingår avskrivningar på anläggningstillgångar såsom maskiner, inventarier, fordon, fastigheter och IT. För 2023 beräknas avskrivningarna uppgå till 74 mkr vilket är något högre än budget 2022 (72). Som ett resultat av pågående och planerade investeringar förväntas avskrivningarna öka till 76 mkr 2024 och 85 mkr 2025.

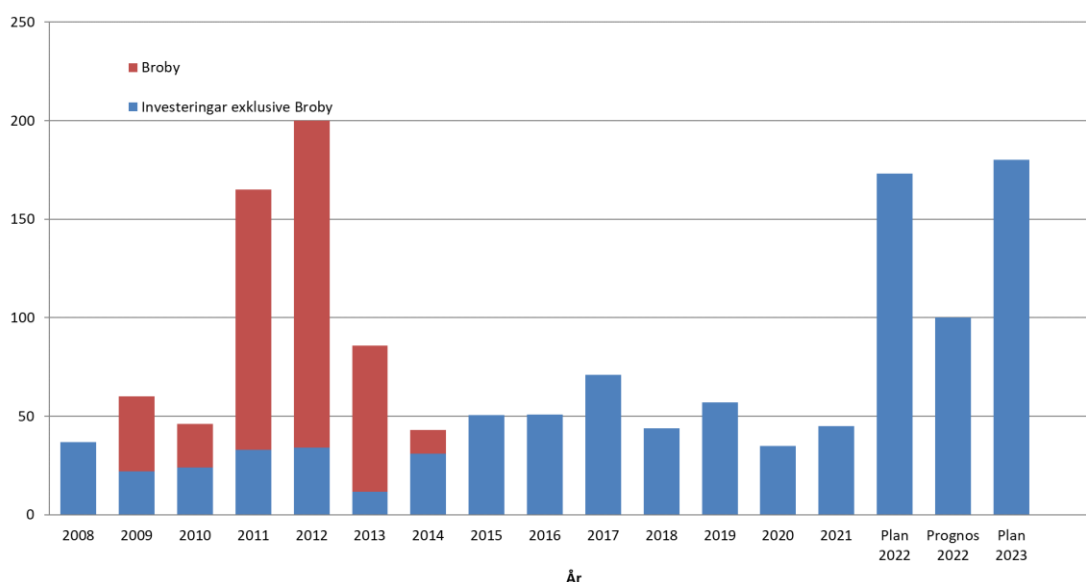
Sedel- och myntkostnader

Kostnadsgruppen innehåller kostnader för inköp av sedlar, bruksmynt och minnesmynt. Dessa kostnader kan variera stort mellan åren till följd av bland annat efterfrågan, slitage, ändringar av säkerhetsdetaljer i befintliga utgåvor och utbyte av sedlar och mynt. Inga större inköp har gjorts sedan 2016. För 2023 budgeteras inköp av nya sedlar till 131 mkr (21).

4. Investeringsplan 2023

Förslaget för 2023 innebär en investeringsplan för materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgående till 180 mkr. Investeringsplanen för 2022 uppgick till 173 mkr. Prognosen för investeringar 2022 är ca 70 mkr lägre än plan, vilket till stor del förklaras med att fastighetsinvesteringar och vissa IT-investeringar skjutits fram till 2023. Investeringsplanen för 2023 fördelas på IT 90 mkr (51) och fastighet och övriga investeringar 90 mkr (122). De största projekten i 2023 års investeringsplan är införande av swifts nya meddelandestandard (ISO 20022) och fastighetsinstallationer på HK (tex stambyte och hissinstallationer) och säkerhetsanläggningar.

Historik över investeringsutgifter, 2008 – plan 2023 (miljoner kr)

Investeringsplanen är inte att likställa med en budget som en budgetansvarig blir tilldelad, utan en redovisning av planerade investeringsprojekt. Under 2021 ersattes regeln för investeringar och projekt (DNR-2014-251-AVS) av regeln för projekt- och uppdragsstyrning (DNR 2020-01294, fastställd 2021-06-21). En investering kräver ett affärsmässigt beslut och en uppföljning av gjorda kalkyler och bedömning av verksamhetseffekter ska ske på initiativ av den som är ansvarig för insatsen. Beslut om projekt över 5 mkr ska fattas av direktionen samt över 1 mkr om det inte finns med i investeringsplanen. Övriga investeringsbeslut fattas av avdelningschef.

Investeringsplan 2023, Mkr

Investeringsobjekt	2023	Beskrivning
ISO 20022 för RIX och QCMS	29	För RIX. Totalt 63 mkr
Data- och analysplattform	23	Ersättning Doris. Totalt 45 mkr
SynQ	12	Nytt IT-stöd som ersätter LAGE. Totalt 20 mkr
Övriga System	12	Ett antal mindre system och verktyg
Övrigt IT - utrustning	13	
Summa IT	90	
Fastighetsinstallationer HK	40	Totalt 90 mkr, stambyte, hissbyte, styrsystem m.m.
Övriga fastighetsinvesteringar	29	Total 200 mkr, depåer, alternativa arbetsplatser m.m.
Säkerhetsinstallationer	15	Totalt 40 mkr, HK depåer m.m.
Övrigt	6	
Summa övriga investeringar	90	
Summa investeringsplan 2023	180	

Bilaga 1 – Total budget Riksbanken 2023 (miljoner kr)

Kontoslag	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Förslag till budget 2023	Förändring 2023 i % av budget 2022
INTÄKTER					
Räntekostnader kontantdepåer	-	-	-8	-35	
Ränta personallån	1	2	1	1	0%
Betalningssystemavgifter	129	138	142	175	27%
Utdelningar	110	50	64	50	0%
Övriga förvaltningsintäkter	59	55	33	54	-1%
Totala intäkter	299	245	232	245	0%
KOSTNADER					
Löner och andra ersättningar	-317	-359	-340	-383	7%
Pensionskostnader	-93	-101	-102	-107	6%
Sociala avgifter	-123	-143	-130	-149	4%
Övriga personalkostnader	-13	-24	-16	-26	10%
Personalkostnader	-546	-627	-588	-665	6%
Information, extern representation	-2	-9	-6	-9	0%
Transport/resor	-2	-19	-12	-24	30%
Konsultuppdrag	-100	-129	-91	-126	-3%
Övriga externa tjänster	-119	-152	-119	-154	2%
IT-drift	-141	-180	-162	-196	9%
Ekonomipriset	-19	-21	-21	-21	0%
Kontors- och fastighetsdrift	-45	-68	-55	-80	17%
Övrigt	-13	-13	-14	-14	1%
Administrationskostnader	-441	-590	-480	-623	6%
Avskrivningar	-65	-72	-66	-74	2%
Sedlar	-	-12	-21	-116	867%
Bruksmynt	-6	-9	-	-15	67%
Sedel- och myntkostnader	-6	-21	-21	-131	524%
Totala förvaltningskostnader	-1 058	-1 310	-1 155	-1 493	14%
Summa förvaltningskostnader exkl. inköp av sedlar och mynt	-1052	-1 289	-1 134	-1 362	6%
Avgår sedel-/myntutbytet	-8	-8	-6	-8	
Avgår finansierat av RIX-avgift	-129	-138	-142	-175	27%
Avgår finansierat av SIDA	-2	-4	-2	-4	
Budgetram	-913	-1 139	-984	-1 175	3%
Netto totalt inkl. sedlar och mynt	-759	-1 065	-923	-1 248	17%

Bilaga 2 – Kostnadsutveckling (2015 – budget 2023), löpande priser (miljoner kr)

Kostnadsutveckling	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Förslag till budget 2023
Personalkostnader	379	403	403	414	442	497	546	627	588	665
Administrationskostnader	338	368	385	362	431	431	441	590	480	623
Avskrivningar	51	54	61	67	78	71	65	72	66	74
Sedlar och mynt	119	88	14	13	25	3	6	21	21	131
Summa förvaltningskostnader	887	913	863	856	976	1 002	1 058	1 310	1 155	1 493